

A LA RECERCA DELS MEUS AVANTPASSATS

Breu didàctica per a iniciar l'Arbre
Genealògic familiar

*"Qui perd els orígens
Perd la identitat"*
Raimon

M. Carme Arqués
marques3@gmail.com
www.mcarmearques.com

7 de novembre de 2018

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Alumni
Club de l'Experiència

A LA RECERCA DELS MEUS AVANTPASSATS**I OBJECTIUS PERSONALS****II CONTINGUTS****1. Dades importants**

- Els llibres de Registre Parroquials
- Els llibres de Registre Civil
- Els Focs de Catalunya
- Les lleves
- 1er. Cens electoral
- 1er sufragi femení a Espanya
- 1er. Padró Municipal oficial per a tota Espanya

2. Eines de treball

- Myheritage
- Societat Catalana de Genealogia
- Familysearch.org

3. Llocs de treball

- Arxiu de l'Ajuntament
- Arxius Històrics Comarcals
- Arxius Episcopals
- Arxiu de la Diputació
- Arxiu PARES

4. Elements què indueixen a errors

- Manca de documentació
- La llengua
- Llocs geogràfics
- Els noms de les persones
- Els cognoms
- El cognom de la dona
- Paternitats fictícies
- Les dates

III METODOLOGIA**1. Baixar el programa MyHeritage****2. Baixar la Guia Family****3. Primeres anotacions****IV ACTIVITATS****1. Utilització del programa MyHeritage**

- Tutorial 1a. Part
 - Insertar el nucli familiar més proper al programa
- Tutorial 2a. Part
 - Fer el reportatge de tot el què s'ha fet
 - Sumari de Descendents
 - Descendents
 - Fer un gràfic de l'arbre
 - Gràfic de Descendents
 - Gràfic de Ventall

2. Cerca d'un familiar: Alguns exemples en línia

- Al programa MyHeritage
- A l'arxiu PARES de l'Estat
- Als arxius en línia de la Generalitat
- Als arxius en línia de l'Església

V BIBLIOGRAFIA

A LA RECERCA DELS MEUS AVANTPASSATS

Què sabem dels nostres avantpassats més enllà de la segona o potser tercera generació...? Endinsar-se en el túnel de la investigació de la “nostra” història és una activitat apassionant; una activitat que t'obre horitzons infinits de coneixements diversos, que pots relacionar i tenen a veure en el més íntim del teu ser: “La teva pròpia història familiar”; la que ningú t'ha explicat ni has estudiat en cap llibre. És la història que tu sol has descobert i deixes escrita.

I. OBJECTIUS PERSONALS

- Escollir la línia d'avantpassats: paterna o materna. (La materna és més difícil per la manca de documents. La dona era poc visible en la nostra societat antiga)
- Cercar els meus avantpassats en la mesura què els documents m'ho permetin.
- Fer un dossier amb els resultats obtinguts:
 - o Origen del cognom, història, cognoms equivalents, personatges importants en la història amb aquest cognom, escut, llinatge...
 - o Oficis i cultura dels meus avantpassats,
 - o Esperança de vida en els anys investigats
 - o Paper de la dona i evolució... etc.
- Confecció del mural de tots els meus avantpassats

II. CONTINGUTS

1. Dades importants

A tenir en consideració durant tot el temps què duri LA RECERCA

- **Els llibres de Registre Parroquials** daten a partir del Concili de Trento l'any 1532. (Unes parròquies ho feien abans i altres comencen més tard, entre 1500 i 1550). Es poden trobar a l'arxiu diocesà, difícilment a les Parròquies.

- **Els llibres de Registre Civil** a Espanya, van començar amb unes primeres anotacions amb data 1 de gener de 1841, però oficialment per a tota Espanya, fou a partir de l'1 de gener de 1871. De tota manera igual que els registres parroquials, alguns ajuntaments comencen abans i altres després. A les grans ciutats, ara tenen un Registre Civil únic,

però abans n'existien tants com districtes i eren independents; de manera que si no sabem exactament en quin barri va néixer l'avi o besavi pot haver problemes per aconseguir la seva partida de naixement o matrimoni.

- **Els Focs de Catalunya** la primera data és de 1358 .
<http://www.scgenealogia.org/projectes/enxarxeu-ho/fogatges-i-similar.html>
- **Les lleves:** L'obligació de fer el servei militar data de l'any 1877. Es poden trobar als Ajuntaments o a la Diputació.
- **1er. Cens electoral:** als voltants de 1840. Es troben als Ajuntaments.
- **1er sufragi femení a Espanya,** l'1 d'octubre de 1931. Les dones fins aleshores no constaven al cens electoral.
- **1er. Padró Municipal oficial per a tota Espanya** data del 1870, però abans havien existit alguns tipus de recompte, si bé no massa exactes ni complets:
 - o Cadastre de Catalunya o de Patiño (1713) <http://pares.mcu.es> (No és gaire fiable perquè es va fer per a pagar uns impostos i la gent s'escarufjava).
 - o Catastro del Marqués de la Ensenada (1749-1753). <http://pares.mcu.es> (En aquest cadastre no hi entren: Navarra, Aragó, Catalunya, València, Balears ni Canàries perquè no formen part de la Corona de Castella que va ser qui va ordenar el cadastre)
 - o Censo de Aranda (fet per l'Església) (1768-1769) <http://pares.mcu.es>
 - o Censo de Floridablanca (1786-1787) <http://pares.mcu.es>

2. Eines de treball

- **Myheritage:** és un programa gratuït per crear un arbre genealògic en línia. És molt senzill d'utilitzar i té moltes aplicacions.
 - o Guia de l'usuari de FAMiLY
http://a.netdna.mhcache.com/FP/FamilyTreeBuilder/UserGuide70_CA.pdf
- **Societat Catalana de Genealogia.** Portal amb informació i recursos d'interès com cursos, notícies i agenda. <https://www.scgenealogia.org/>
- **Familysearch.org:** Aquest portal és un servei proporcionat per l'església mormona que està considerada com l'organització genealògica més gran del món, amb una base de dades que inclou milions d'usuaris de tots els països que utilitzen els seus registres, arxius...
<https://www.familysearch.org/blog/en/36514-2/comment-page-1/>

3. Llocs de treball: Arxius

- **Arxiu de l'Ajuntament:**
 - o Registre Civil. S'hi troben enregistrats els naixements, matrimonis i divorcis, i defuncions amb aportacions molt completes.
 - o També s'hi pot trobar: Padrons municipals, lleves, dossiers de documents aportats pels contraents abans del matrimoni, certificats de defuncions, llistats d'ajuts subsidiaris...etc.

- **Arxius Històrics Comarcals** : Els seus fons disposen de molta informació dels pobles de la comarca i el dels Protocols Notarials del districte de la ciutat.
<http://arxiusenlinia.cultura.gencat.cat/ArxiusEnLinia/>
 - o Els Fons de Protocols Notarials de Catalunya:
<https://www.gelida.org/pdf/Fons%20de%20Protocols%20de%20Catalunya.pdf>
- **Arxius Episcopals** : S'hi conserven els arxius parroquials dels pobles de la diòcesi, on es registraven baptismes, matrimonis, defuncions, confirmacions, compliments pasquals, testaments... En alguns, pocs, es pot fer la consulta en línia, ja que tenen el fons digitalitzat. Consultar la guia d'arxius de l'església. (web a la Bibliografia)
- **Arxiu de la Diputació** (Censos electorals, llibres de reclutament i altres).
- **Arxiu PARES** (Portal de Archivos Espanyoles). És l'arxiu per excel·lència.
<http://pares.mcu.es>

4. Elements què indueixen a errors

- **Manca de documentació**

Importantíssim!!!! **Tot ha d'estar documentat.** No et deixis portar només pel què t'han explicat i recorda guardar per sempre tots els documents. Si es possible no ens hem de conformar amb un sol document de verificació, doncs podem tenir un únic certificat de matrimoni d'una persona que després envidua i es torna a casar. I és comparant documents como podem detectar i solucionar errors en dates, noms, cognoms o llocs.

- **La llengua**

A mesura que la investigació genealògica retrocedeix en el temps, poden sorgir dificultats per interpretar la lletra, el llenguatge o les abreviatures utilitzades en els documents que s'investiguen. Els documents notariais eren escrits tots en llatí fins ben entrat el segle XVIII, però com què ho escrivien els passants, aquests no sempre eren erudits en la matèria, i es troben barreges de llatí amb el català vulgar; això dificulta l'enteniment del document. L'església escrivia en llatí, més tard en català vulgar i després, molt més tard, en castellà.

- **Llocs geogràfics**

Un altre error freqüent és equivocar llocs geogràfics, bé perquè hi hagi dos llocs propers que es diguin igual, perquè hagin canviat de denominació o perquè la família es traslladés de zona.

- **Els noms de les persones**

La repetició de noms dins d'una mateixa família també pot induir a molts errors, doncs hi va haver èpoques, com el segle XVII, en què, per preservar la continuïtat d'un determinat nom familiar, diversos fills es deien igual -Joan major, Joan i Joan menor, per exemple- i a més coincidien amb el pare, amb l'avi i amb diversos oncles; altres en què s'inscrivien als fills amb un nom oficial però després se'ls cridava per un àlies o prenien el nom d'un parent que moria ...

- **Els cognoms**

L'ordre dels cognoms ha anat variant segons els moments històrics i segons els costums de cada lloc. Sempre què es pugui, s'ha de verificar amb diferents documents la identitat de cada persona, si cal i es disposa del document, amb comparació de signatures. També hi havia persones que canviaven de cognom i prenien els de parents llunyans per qüestions d'herència, de canvi de sang, per comprar títols nobiliaris etc.

- El cognom de la dona

El cognom propi de la dona, fins ben entrat el segle XVII, s'ignorava. En casar-se, la dona prenia el cognom del marit i a més es feminitzava. Així una dona que es casés amb un home que el seu cognom fos Cedó, passaria a dir-se Cedona, de Renyer → Renyera, Torrent → Torrenta, Curcó → Curcona, etc.

En la majoria de documents tant notariais com eclesiàstics el cognom de la dona no hi surt i a vegades ni tant sols el nom. Per referir-se a ella com a parella de l'home, que sí esmenten, diuen: "sa muller". Només es troba en comptades ocasions, en Capítols Matrimonials.

Quan una dona enviduava canviava de cognoms en tornar-se a casar i els seus fills figuraven amb diferents cognoms.

Els noms de les dones no consten en els llistats de documents: no podien ni votar ni ser votades (fins l'1 d'octubre de 1931 no es va aprovar el sufragi femení), no feien la mili, no es consideraven cap de casa... només si eren vídues i es mantenien fidels al marit, la qual cosa dificulta en no conèixer el 2n. cognom de la persona què se cerca.

- Paternitats fictícies

A vegades els pares posaven els seus cognoms als descendents d'una filla soltera, i això pot induir a error; pots pensar que es tracta d'un germà de la dona en comptes d'un fill.

- Les dates

Convé verificar amb cura les dates, ja que de vegades les que ens faciliten els familiars vius per iniciar la investigació, són només aproximades. En alguns llocs, per anar a inscriure al Registre Civil s'havien de desplaçar a un altre lloc i això es feia dintre d'un marge d'uns dies; aleshores el dia que s'inscrivía el nadó coincidía amb el dia que s'anota al registre. El mateix passava quan un nadó naixia en dissabte i s'ha anotava al Registre el dilluns següent.

També les dates permeten identificar a qui busquem entre parents homònims. Els especialistes donen algunes pistes: entre generació i generació es calculen aproximadament 30 anys, i s'estima que viuen uns 20 des que tenen fills.

III. METODOLOGIA

- Baixa't al teu ordinador el programa gratuït MyHeritage: <https://www.myheritage.es/>
- Baixa't o Imprimeix-te la "Guia de l'usuari de FAMiLY":
http://a.netdna.mhcache.com/FP/FamilyTreeBuilder/UserGuide70_CA.pdf
- *Primeres anotacions:* Fer un petit esbós de la família real concreta: avis, pares, fills, germans, cosins oncles i ties... amb les dades què sabem: noms i cognoms, data de naixement, data de defunció, dates de casament...etc.

IV. ACTIVITATS

1. Utilització del programa MyHeritage

- Tutorial 1a part:

- **Començar l'arbre amb el 1er. nucli familiar (Pares i fills) seguint els passos:**
(La fletxeta vol dir "clicar")

Ves al programa MyHeritage què t'has baixat → Arxiu → nou projecte → Escribeu el teu nom (Exemple: Maria) → següent → següent → català i espanyol → (Surt una pantalla què et diu on se't guardarà l'arbre en el teu ordinador) → acabar → afegir família → omplir les dades què sàpigues, és bo començar pels

pares: pare i mare) → acceptar → afegir fill/filla (comença pel més gran). Quan ja els has posat tots → fet → DESAR.

- **Continuar ampliant aquest primer nucli:**

Clica a sobre del nom d'un dels fills i comença a posar-li parella si en té → afegir esposa/espòs → omplir les dades → acceptar.

Després seguiràs amb els fills d'aquesta parella... i així successivament. Sempre en acabar recorda de DESAR.

- **Deixar el treball per a continuar en un altre moment**

Després de "Desar" → Arxiu → Tancar projecte → si

- **Tornar a obrir el projecte**

Clicar icona del programa MyHeritage guardat → Arxiu → obrir projecte → següent → acabar.

- **Si es vol afegir, treure o canviar dades d'una persona**

Anar a la persona interessada → editar → editar detalls → Exemple: NOTES (escriu allò que vols que consti) → acceptar.

- **Insertar una foto**

Anar a la fitxa de la persona → Clicar a sobre la icona de la foto → navegar → seleccionar la carpeta on hi tens les imatges → seleccionar la foto que es vol → següent → acabar → modificar la foto amb el requadre que hi surt (retallar...) → acceptar → endarrere (←) a la barra d'eines → Desar.

- **Tutorial 2a part:**

- **Fer el reportatge de tot el què s'ha fet** (*Hi ha diverses formes, cadascú agafarà la què li interressi; aquí només en farem dues*)

- a) **Sumari de Descendents**

Amb el botó dret del ratolí clicar a sobre de la primera persona de l'arbre → Reportatges → **Sumari de Descendents** → Opcions → Format: mostrar dades completes de naixement i de defunció, mostrar totes les generacions, incloure n. de generació → aplicar i acceptar.

I si es vol guardar: (a la regleta de sobre del document a la icona del disquet) Desar a l'arxiu → RTF següent → seleccionar la carpeta on ho vols guardar → guardar.

- b) **Descendents**

Amb el botó dret del ratolí clicar a sobre de la primera persona de l'arbre → Reportatges → **Descendents** → Opcions → Continguts → incloure notes al final del reportatge → **Format** : mostrar totes les generacions → acceptar.

Tornar endarrere per a continuar : Icona de la fletxa a la regleta de dalt (←) o arbre

- **Fer un gràfic de l'arbre** (*Hi ha diverses formes, cadascú agafarà la que li interessi, en farem dues formes*)

a) Gràfic de Descendents

Anar a la pantalla principal i amb el botó dret del ratolí clicar a sobre de la primera persona de l'arbre → Gràfics → **Gràfic de Descendents** → vertical → estils (escollir-ne un, per exemple 003 o 018) → aplicar i acceptar.

I si ho vols guardar: (a la regleta de sobre del document a la icona del disquet) Desar a l'arxiu → PDF següent → seleccionar la carpeta on ho vols guardar → guardar.

b) Gràfic de Ventall

Anar a la pantalla principal i amb el botó dret del ratolí clicar a sobre de la primera persona de l'arbre → Gràfics → **Gràfic de Ventall** → gràfic de ventall de descendents → opcions → aplicar i acceptar.

I si ho vols guardar: (a la regleta de sobre del document a la icona del disquet) Desar a l'arxiu → PDF següent → seleccionar la carpeta on ho vols guardar → guardar.

Nota: Aquest tutorial és molt elemental i el seu objectiu només és "ajudar a començar". El programa té infinitat d'aplicacions i tot es pot trobar àmpliament explicat i amb captura de pantalles incloses, a la Guia de l'usuari de FAMiLY,

2. Cerca d'un familiar: Alguns exemples en línia

- **A través del programa MyHeritage**

Pagina principal del programa, a la regleta de sobre de tot: **Investigar** → anar a MyHeritage SuperSearch → categories → per exemple arbres genealògics i seleccionar una opció; omplir les dades que sàpigues de la persona que cerques → Buscar.

- **A l'arxiu PARES de l'Estat** <http://pares.mcu.es>

(molt important: tot el que cerquis en aquest arxiu ho has d'escriure en castellà, no reconeix altres grafies ni paraules. Per exemple **"Fogaje general de Cataluña"**. NO: "Fogatge general de Catalunya")

Exemple de cerca dels Fogatges:

Google i escriu: **PARES** --> A la pàgina de Pares veuràs a dalt a la barra "Busqueda avanzada", clicar--> Et sortirà una pantalla amb 4 apartats:

1er. Buscar --> escriu: **Fogaje general de Cataluña**

2n. Filtro por archivo:

- Clica a sobre de la paraula "Todos" i et sortirà una pantalleta amb tots els arxius. Clica a sobre de **"Archivo Corona de Aragon"**.
- Quan has acabat d'escriure "Corona de Aragon et surt immediatament a sota un altre quadret que diu: Clasificacion. Torna a clicar a sobre de "Todos" i ara a la pantalleta selecciona **"Real Patrimonio"**.
- Et sortirà a sota una tercera pantalleta que diu: "Fondo" Torna a clicar a "Todos" i només hi ha una opció : **" Archivo del Real Patrimonio de Cataluña"** Clica.

3er. i 4t. apartats (no fer-hi res)

A sota de tot diu **Buscar** --> clica.. Et sortirà una pantalla amb tots els fogatges de Catalunya. Quan hi ha la icona de la càmera vol dir que pots veure tots els documents.

- **Als arxius en línia de la Generalitat** <http://arxiusenlinia.cultura.gencat.cat/>

Exemple de cerca a l'arxiu històric de Lleida:

Google → "arxius en línia generalitat" → cerca per inventari: Document textual, Centre: (escollir-lo, p.ex. Arxiu Històric de Lleida), Tipus de Fons: (escollir-lo, p.ex. Notarial) → cercar → P. ex. Districte Notarial de Lleida → A l'esquerra surt una pantalla amb tots els pobles que hi havia notaris del Districte de Lleida: Escollir-ne un p.e. Lleida → i ara surten tots els notaris que han treballat a la ciutat. Escollir el què m'interessa si el sé p.e. Josep Bealdú → s'obra tot el seu protocol. Escollir l'any que interessa p. ex 1713 → manual notarial → accés al document digitalitzat → accés a la imatge ampliada → A l'índex cercar el nom de la persona què interessa.

Un cop s'ha trobat: Prendre nota del nom del Notari, de la signatura del llibre, de l'any i la pàg. del document. Amb tot això ja es podrà anar a l'arxiu de Lleida i fotografiar el document.

- **Als arxius en línia de l'Església:**

Exemple de cerca a l'arxiu de l'arquebisbat de Tarragona <http://www.ahat.cat/>

Google: arxiu de l'arquebisbat de Tarragona → Fonts Documentals → Parroquials → Escollir poble → Parroquials → Sagramentals → Baptismes → Registres.

Truc de cerca en aquest arxiu (no hi surten tots els documents què hi ha a l'arxiu, però pot ajudar molt):

<http://www.ahat.cat/> → arxiu en línia → cercadors: índex → tots els tipus → escriu un cognom → Buscar

V. BIBLIOGRAFIA

1. Format llibre

- ***A la recerca dels avantpassats***: Un bon punt de partida és aquest llibre de tot un especialista en el tema, Armand de Fluvià.
- ***Els llinatges catalans***, de Francesc de Borja Moll.
- ***Onomasticon Cataloniae***, de Joan Coromines. Es tracta d'una obra de referència que inclou vuit volums en els quals l'autor enregistra i explica etimològicament els noms de persona i de lloc, antics i moderns, emprats al domini lingüístic català.
- ***Manual de Genealogía Española*** de Jaime Salazar y Acha. Ediciones Hidalguia – Madrid 2006.
- ***Tractat general d'Heràldica***. Origen, història dels escuts i normes per a formar-los i llegir-los, Manuel Bassa i Armengol. Un volum per als apassionats del tema.

2. Format web

- <https://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/en/dms/mecd/cultura-mecd/areas-cultura/archivos/recursos-profesionales/documentos-tecnicos/ArchivosIglesia.pdf> (Guia de los archivos de la Iglesia en España)
- <http://www.ahat.cat/> (Arxiu de l'Arquebisbat de Tarragona)

- <https://arxivers.com/index.php/documents/publicacions/col-leccio-textos-1/132-textos-05-els-fons-de-protocols-de-catalunya-estat-actual-i-proposta-de-sistematitzacio-1/file> (Fons de Protocols notarials de Catalunya)
- <http://www.cbsa.cat/> (Cemintiris de Barcelona)
- www.genealogiahispana.com (un directori de genealogia hispana).
- www.hispagen.es (portal de la asociación hispana de genealogía).
- <https://www.facebook.com/groups/66239830200/> (Fòrum de Societat Catalana de Genealogia)
- https://familysearch.org/learn/wiki/es/Sitios_de_Internet_para_la_investigaci%C3%B3n_de_Espa%C3%B1a (web de mormons)
- <https://familysearch.org/search/collection/list?page=1&countryId=1927167> (web de mormons)
- <http://www.genealogia-es.com/enlazarc.html#ecle>

**Genealogía
española**
EspañaGenWeb

- [Página principal](#)
- [Índice temático](#)
- [Índice alfabético detallado](#)
- [Guía genealógica](#)
- [Apellido Castilla](#)

- Archivos -

- [Archivos eclesiásticos](#)
- [Archivos públicos](#)
- [Archivos militares](#)
- [Otros privados, censos...](#)

- <https://www.scgenealogia.org/> (Societat Catalana de Genealogia)
- <https://www.scgenealogia.org/disciplines/genealogia/recerques-genealogiques-a-internet.html>
- <http://www.soci.scgenealogia.org/buidatges/buidatges.htm>
(Exemple a la pàgina següent).

Buidatges

[[Principal](#)] [[Amunt](#)] [[Projectes](#)] [[Buidatges](#)] [[Fogatges](#)]

Darrers treballs posats:

Novetat 28-06-2017: Indexació de més de deu mil CM de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès. Actualitzat

Novetat 16-02-2017: Índexs de la Pobra de Claramunt. Parròquia i Notarials.

Novetat 13-01-2017: Primer llibre de baptismes de Premià de Mar.

Novetat 17-11-2017: Indexació dels testaments de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès.

Novetat 25-10-2016: <http://www.chimisanas.cat/genealogia.htm> Buidats de Tiana i de Montgat.

Novetat 06-07-2016: Baptismes de la Vansa 1720-1770, Tuixent: matrimonis i defuncions, 1863-1869 (Alt Urgell)

Novetat 13-05-2015: Matrimonis de la Vansa (Alt Urgell)

Novetat 22-04-2015, Ampliat. [Índexs de CM de notaris de Vilafranca del Penedès s. XVIII-XIX](#)

Novetat 10-04-2015. [Llistat de francesos del 1637.](#)

Nota: La sòcia Anna Olivella ha convertit en format Excel els fitxers d'Altafulla, St. Pere de Riudebitlles, Castellví de Rosanes, La Jonquera, Martorell, Olesa de Montserrat, Tiana i alguns fons notariais d'Esparreguera, Vilafranca. Capítols Matrimonials d'Igualada, Baptismes de St. Pere de Riudebitlles, CM d'Esparreguera, CM i Testaments de Vilassar, Baptismes de Monistrol d'Anoia (Alt Penedès), Alella, matrimonis (Maresme), Baptismes, matrimonis i òbits, de St. Llorenç d'Hortons (Alt Penedès), Baptismes, matrimonis i òbits, de St. Sadurn d'Anoia (Alt Penedès), Baptismes de Sant Pere de Riudebitlles (Alt Penedès).

Nota: Alguns fitxers no estan enllaçats perquè no compleixen els 100 anys d'antiguitat.

o [BAPTISMES](#)

o [MATRIMONIS](#)

o [DEFUNCIONS](#)

o [NOTARIALS I ALTRES FONS](#) Capítols Matrimonials, testaments...

o [ALTRES SUPORTS](#)